

สารอธิการบดี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงจบการศึกษาดุริยางค์บัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช ๒๕๒๙ ในปีถัดมา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดงาน “วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” และกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินในงานดังกล่าว หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยฯ ได้จัดงาน “วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” สืบมาจนถึงปีนี้ (๒๘ มกราคม ๒๕๕๑) ซึ่งนับเป็นครั้งที่ ๒๑ ตลอดเวลาที่ผ่านมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความเมตตาแก่ ขาวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อย่างล้นพ้นหาที่สุดมิได้

วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งนี้ นับเป็นครั้งพิเศษและเป็นมหามิ่งมงคลอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอยู่ในห้วงเวลาการเฉลิมฉลองที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิด “โพธิวิชาลัย” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สระแก้ว ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของชาวบ้าน มหาวิทยาลัยต้นแบบ ที่น้อมนำพุทธธรรม และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สู่ภาคปฏิบัติ

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นิสิตและนักเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพร และจะร่วมกันตั้งปณิธานมั่น สร้างสรรค์สังคมไทยให้ดั่งงามสืบไป

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

สารรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้

หนังสือวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๒๑ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ จัดขึ้นที่สถานที่ตั้งโครงการต้นแบบ “โพธิวิद्याลัย” ตำบลหนองหมากฝ้าย อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเนื่องในวันดังกล่าว และทรงวางศิลาฤกษ์ ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑

การที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีนโยบายสร้างโครงการต้นแบบโพธิวิद्याลัย บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม หรือทำให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบังเกิดผลในทางปฏิบัติ ในพื้นที่โครงการต้นแบบซึ่งมีปัญหุนแรงทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน นับตั้งแต่ปัญหาความมั่นคง ปัญหาความยากจนของราษฎร ปัญหาการบุกรุกทำลายป่า ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาโอกาสการเข้าถึงการศึกษา ฯลฯ ซึ่งหากพิจารณาจากเอกสาร **โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดสระแก้ว - ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ** เรียบเรียงโดย หน่วยทหารพัฒนา กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ฯ ได้บันทึกเอาไว้ตอนหนึ่งว่า ...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวทางการพัฒนาไว้ ๓ ด้าน คือ ด้านการพัฒนาจิตใจราษฎร ด้านการให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ ด้านการจัดสรรที่ดินที่ทำกินและที่อยู่อาศัย...

สำหรับพื้นที่ในการพัฒนาตามโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา ได้มีการจัดทำแผนโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีพื้นที่อยู่ ๗ พื้นที่ โดยอำเภอวัฒนานคร ถือเป็นพื้นที่ ๑ ใน ๗ ของโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดสระแก้ว - ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ ตั้งแต่แรกเริ่ม และหน่วยทหารพัฒนาได้มีการดำเนินการภายใต้วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาด้านจิตใจของราษฎรให้มีความขยัน
๒. พัฒนาแหล่งน้ำด้วยระบบชลประทาน ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรให้มีระบบชลประทานที่ดี
๓. พัฒนาป่าไม้ ขยายพันธุ์ และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ป้องกันการบุกรุกทำลายป่า และฟื้นฟูสภาพป่าและปลูกป่าชุมชน จัดสร้างอุทยานแห่งชาติและป้องกันรักษาป่าเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำ
๔. พัฒนาวิชาการและส่งเสริมอาชีพ การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเกษตรแก่ราษฎร และพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เพื่อให้ประชาชนมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๕. เร่งรัดปรับปรุงทรัพยากรหลักและสิ่งแวดล้อม
๖. พัฒนาและส่งเสริมงานศิลปาชีพ และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของราษฎร ตลอดจนเสริมสร้างการเมืองงานทำแก่ราษฎร
๗. จัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรซึ่งไม่มีที่ทำกิน และจัดการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็นแก่ราษฎร

๘. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านความสามัคคี วัฒนธรรม ศิลธรรม การป้องกันตนเอง ตลอดจนการพัฒนาอาชีพ

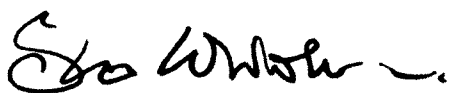
๙. ดำเนินการให้หมู่บ้านต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการเป็นหมู่บ้านอาสาสมัครพิทักษ์ป่า

๑๐. ส่งเสริมให้ราษฎรมีความเข้าใจและดำรงชีพการพัฒนาตามระบบสหกรณ์พื้นฐาน กลุ่มออมทรัพย์และธนาคารข้าว

ขณะที่หน่วยทหารพัฒนา ได้ทุ่มเททำงานภายใต้วัตถุประสงค์ดังกล่าว โครงการต้นแบบ โภชวิชีชาลัย ภายใต้ความร่วมมือขององค์กร ๕ ภาคส่วน ก็เกิดขึ้นพร้อมกับการประสานความร่วมมือกับหน่วยทหารพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งก็ส่งผลทำให้โครงการต้นแบบโภชวิชีชาลัยเกิดความเข้มแข็งในด้านความร่วมมือ มีทิศทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานคิดหรือเป็นแก่นแกน มีความเข้าใจร่วมในปัญหาเชิงบริบทของพื้นที่ มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษา การสร้างหลักสูตร ระยะสั้นและระยะยาว การเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ การสร้างห้องเรียนชุมชน การผลิตบัณฑิต คัดถิ่น และการสร้างพื้นที่ต้นแบบ สู่ความพอมีพอกิน ความกินดีอยู่ดี เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เหล่านี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือเป็นกระบวนการเพื่ออธิบายปรัชญา และปณิธานของมหาวิทยาลัยในเชิงปฏิบัติ ถือเป็นยุทธศาสตร์และถือเป็นนโยบายที่สำคัญของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นการอธิบายให้สังคมได้รับรู้ว่า

วิถีของมหาวิทยาลัย ไม่ควรเป็นวิถีของมหาวิทยาลัยแข็งแรงแต่ชุมชนอ่อนแอ แต่ควรเป็นวิถีของการร่วมกันสร้างความแข็งแรงให้เกิดขึ้นทั้งมหาวิทยาลัยและชุมชนอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย)

รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์